

## **Intrekken van de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning en vaststellen van de Verordening maatschappelijke ondersteuning Amsterdam 2015 (3A, 2014, nr. 294/1098)**

Afdeling 3A

Nummer 294/1098

Publicatiedatum 5 december 2014

Agendapunt 14

Datum besluit B&W 28 oktober 2014

Onderwerp

Intrekken van de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning en vaststellen van de Verordening maatschappelijke ondersteuning Amsterdam 2015

De gemeenteraad van Amsterdam

Gezien de voordracht van burgemeester en wethouders van 28 oktober 2014 (Gemeentebblad afd. 1, nr. 1098);

Mede gezien het amendement van de raadsleden:

de heer Groot Wassink, mevrouw Kaya, mevrouw Shahsavari-Jansen, mevrouw Ruigrok, mevrouw Alberts, de heer Poorter en de heer Van Lammeren (Gemeentebblad afd. 1, nr. 1142);

Tevens gezien de aangenomen moties van de raadsleden:

mevrouw Kaya, de heer Groot Wassink, de heer Poorter, mevrouw Ruigrok, mevrouw Alberts, mevrouw Shahsavari-Jansen en de heer Van Lammeren (Gemeentebblad afd. 1, nr. 1140);

mevrouw Alberts (Gemeentebblad afd. 1, nr. 1141),

Besluit:

1. in te trekken de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning, vastgesteld bij zijn besluit van 12 oktober 2011 (Gemeentebblad 2011, afd. 3A, nr. 199/770);
2. vast te stellen de in bijlage 1 bij dit besluit opgenomen Verordening maatschappelijke ondersteuning Amsterdam 2015;
3. kennis te nemen van de in bijlage 2 bij dit besluit opgenomen Toelichting behorende bij de Verordening maatschappelijke ondersteuning Amsterdam 2015;
4. kennis te nemen van de in bijlage 3 bij dit besluit opgenomen Nota van beantwoording, inhoudende de inspraakreacties op de concept-Verordening maatschappelijke ondersteuning Amsterdam 2015 en de beantwoording daarvan;
5. te bepalen dat de onder 1 en 2 genoemde beslispunten in werking treden op 1 januari 2015.

Bijlage, tekst verordening:

Verordening maatschappelijke ondersteuning Amsterdam 2015

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt in aanvulling op het bepaalde in artikel 1.1.1 van de wet verstaan onder:

a. algemeen gebruikelijke voorziening: voorziening die normaal in de handel verkrijgbaar is, ook door mensen zonder beperkingen wordt aangeschaft en gebruikt of die niet aanzienlijk duurder is dan voorzieningen met vergelijkbare functies;

b. andere voorziening: voorziening op basis van een andere wet dan de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;

c. bijdrage: bijdrage als bedoeld in artikel 2.1.4, eerste lid, van de wet;

d. cliënt: onder cliënt wordt in voorkomende gevallen ook verstaan degene die namens de cliënt als gemachtigde of wettelijk vertegenwoordiger bevoegdelijk optreedt;

e. cliëntondersteuning: onafhankelijke ondersteuning met informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen;

f. gebruikelijke hulp: hulp die naar algemeen aanvaarde opvattingen in redelijkheid mag worden verwacht van de echtgenoot, ouders/verzorgers, inwonende kinderen of andere huisgenoten;

g. logeerbaar maken: toegankelijk maken van de woonruimte en toegankelijk en bruikbaar maken van maximaal één woonkamer, één slaapkamer, één toilet en één douche;

h. mantelzorg: hulp ten behoeve van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen, opvang, jeugdhulp, het opvoeden en opgroeien van jeugdigen en zorg en overige diensten als bedoeld in de Zorgverzekeringswet, die rechtstreeks voortvloeit uit een tussen personen bestaande sociale relatie en die niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep;

i. melding: verzoek als bedoeld in artikel 2.3.2 van de wet, om onderzoek naar de behoefte van maatschappelijke ondersteuning;

j. ondersteuningsplan: de weergave van de adviezen, verwijzingen en afspraken die in samenspraak met de cliënt en zijn mantelzorger zijn gemaakt naar aanleiding van zijn melding, alsmede de beoogde resultaten en de evaluatie daarvan;

k. ritbijdrage: een door het college vast te stellen bedrag dat een persoon met beperkingen bijdraagt aan het gebruik van het Aanvullend Openbaar Vervoer;

l. uitvoeringsbesluit: Uitvoeringsbesluit Wmo 2015;

m. verblijf: onderdak, in elk geval met een slaappleats, al dan niet inclusief voeding, douche en eventueel andere diensten of faciliteiten;

n. verslag: een weergave van de uitkomsten van het onderzoek als bedoeld in artikel 2.3.2 van de wet;

o. voorliggende voorziening: algemene voorziening of andere voorziening waarmee een vergelijkbaar adequaat resultaat wordt bereikt als met een voorziening op grond van de wet;

p.wet: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

#### Artikel 1.2 Doelgroep van de verordening

1. Deze verordening richt zich op personen
  - a. die hun woonplaats hebben in Amsterdam en
  - b. die hun zelfredzaamheid en/of maatschappelijke participatie willen behouden of verbeteren en
  - c. daar ondersteuning bij nodig hebben, of
  - d. die, al dan niet woonachtig in Amsterdam, als mantelzorger ondersteuning aan een

Amsterdammer bieden.

2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid richt de verordening zich wat betreft opvang en beschermd wonen op ingezetenen van Nederland die in Amsterdam ondersteuning zoeken.

3. Wanneer de doelgroep te maken heeft met meervoudige domeinoverstijgende problematiek op het terrein van de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Participatiewet draagt het college zorg voor een goede afstemming van de ondersteuning.

## Hoofdstuk 2 Toegang

### Artikel 2.1 Melding en onderzoek

1. Een melding van een ondersteuningsbehoefte kan schriftelijk, elektronisch, mondeling of telefonisch worden gedaan.
2. Het college bevordert optimale toegankelijkheid voor alle ingezetenen die een melding willen doen van een ondersteuningsbehoefte.
3. De medewerker die de melding ontvangt registreert en bevestigt de ontvangst van de melding en

informeert de cliënt over de gang van zaken na de melding, diens rechten en plichten en de vervolprocedure. De medewerker wijst de melder erop dat hij een eigen plan kan inbrengen in het onderzoek.

4. De medewerker wijst degenen die zich met een ondersteuningsvraag melden erop dat zij zich bij het onderzoek desgewenst kunnen laten bijstaan door een cliëntondersteuner.
5. De medewerker zal naar aanleiding van de melding onderzoeken waar de behoefte aan ondersteuning van de cliënt en diens mantelzorger uit bestaat.

6. Als een onderzoek als bedoeld in artikel 2.3.2 van de wet nodig is, verschaft de cliënt of zijn vertegenwoordiger alle gegevens en bescheiden die voor het onderzoek nodig zijn en waarover hij redelijkerwijs de beschikking kan krijgen.

7. Indien de cliënt en de ondersteuningsvraag genoegzaam bekend zijn, kan de medewerker in afwijking van het bepaalde in artikel 2.3.2 van de wet, in overleg met de cliënt afzien van een onderzoek.
8. Bij het onderzoek wordt de cliënt geïnformeerd over de keuze tussen een maatwerkvoorziening in

natura en in de vorm van een persoonsgebonden budget en de gevolgen daarvan.

9. Het college kan de mogelijkheid instellen van een herbeoordeling van de melding als bedoeld in het vijfde lid door een andere medewerker voor de gevallen dat de cliënt en de medewerker niet tot overeenstemming komen over een ondersteuningsplan.

10. Het college kan nadere regels stellen omtrent de toegangsbeoordeling als bedoeld in dit hoofdstuk.

### Artikel 2.2 Inhoud onderzoek

De behandelend medewerker bespreekt met de cliënt na de melding zo spoedig mogelijk, met inachtneming van diens persoonlijk plan indien aanwezig en voorzover nodig:

- a. de behoeften, persoonskenmerken en de voorkeuren van de cliënt;
- b. de mogelijkheden om op eigen kracht of met gebruikelijke hulp zijn zelfredzaamheid of zijn participatie te verbeteren of te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang;
- c. de mogelijkheden om met mantelzorg of hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk of

met behulp van vrijwillige inzet te komen tot verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie of te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang;

- d. de behoefte aan maatregelen ter ondersteuning van de mantelzorger van de cliënt;
- e. de mogelijkheden om met gebruikmaking van een algemene voorziening of door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten te komen tot verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie, onderscheidenlijk de mogelijkheden om met gebruikmaking van een algemene voorziening te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang;
- f. de mogelijkheden om door middel van samenwerking met zorgverzekeraars en zorgaanbieders als bedoeld in de Zorgverzekeringswet en partijen op het gebied van publieke gezondheid, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen, te komen tot een zo goed mogelijk afgestemde dienstverlening met het oog op de behoefte aan verbetering van zijn zelfredzaamheid, zijn participatie of aan beschermd wonen of opvang;
- g. informatie over bijdragen in de kosten die de cliënt verschuldigd zal zijn.

#### Artikel 2.3 Verslag onderzoek

1. De cliënt ontvangt een schriftelijke weergave van de uitkomsten van het onderzoek. Indien er een ondersteuningsplan wordt opgesteld geldt dat als verslag van het onderzoek.
2. Opmerkingen of latere aanvullingen van de cliënt over dit verslag zullen als bijlage aan het verslag worden toegevoegd.

#### Artikel 2.4 Aanvraag maatwerkvoorziening

1. Een aanvraag voor een maatwerkvoorziening wordt door een cliënt schriftelijk ingediend nadat het onderzoek is uitgevoerd, of na verloop van de onderzoeksperiode. Het college kan bepalen dat een aanvraag ook digitaal of mondeling kan worden gedaan.
2. Het college kan een door hem daartoe aangewezen adviseur om advies vragen gedurende de behandeling van de aanvraag.

#### Artikel 2.5 Aanvraag persoonsgebonden budget

In aanvulling op artikel 2.4 omvat een aanvraag voor een persoonsgebonden budget in elk geval

- a. de te treffen maatwerkvoorziening en het beoogde doel,
- b. de voorgenomen uitvoering daarvan,
- c. de kwalificaties van de uitvoering en
- d. een motivering waarom een persoonsgebonden budget gewenst is.

#### Artikel 2.6 Inhoud beschikking

1. Bij het treffen van een maatwerkvoorziening in natura wordt in de beschikking in elk geval vastgelegd:
  - a. welke de te treffen voorziening is;
  - b. wat de duur van de verstrekking is, voorzover dit door het college wordt bepaald;
  - c. hoe de voorziening in natura wordt verstrekt;
  - d. welke verplichtingen zijn verbonden aan het verstrekken van de maatwerkvoorziening

2. Bij het treffen van een maatwerkvoorziening in de vorm van een persoonsgebonden budget wordt in de beschikking in elk geval vastgelegd:
  - a. voor welke maatwerkoplossing het persoonsgebonden budget kan worden aangewend;
  - b. wat de hoogte van het persoonsgebonden budget is;
  - c. wat de duur is van de verstrekking waarvoor het persoonsgebonden budget is bedoeld,

voorzover dit door het college wordt bepaald;

- d. welke verplichtingen zijn verbonden aan het persoonsgebonden budget, en
- e. welke regels gelden ten aanzien van facturering en verantwoording van het persoonsgebonden budget.

3. Als er sprake is van een te betalen bijdrage in de kosten wordt dit in de beschikking opgenomen.

### Hoofdstuk 3 Algemene voorzieningen

#### Artikel 3.1 Algemeen

1. Een algemene voorziening kan ingericht zijn voor alle inwoners van Amsterdam of voor een specifieke doelgroep, en is rechtstreeks toegankelijk zonder of op basis van een beperkte toegangsbeoordeling.
2. Het college bevordert en treft de algemene voorzieningen die naar zijn oordeel bijdragen aan de zelfredzaamheid en de participatie van ingezetenen en aan de inzet van mantelzorg en vrijwilligerswerk daarvoor, waaronder in elk geval de in dit hoofdstuk vermelde voorzieningen.

3. Het college kan nadere regels stellen.

#### Artikel 3.2 Basisvoorzieningen

De basisvoorzieningen op wijkniveau sluiten zoveel als mogelijk aan op eigen initiatieven van burgers en omvatten in elk geval de beschikbaarheid van:

- a. informatie en advies;
- b. versterking van de vrijwillige inzet en informele netwerken;
- c. mantelzorgondersteuning;
- d. activering en participatie.

#### Artikel 3.3 Ambulante ondersteuning

De ambulante ondersteuning omvat, waar nodig leidend tot een verslag of ondersteuningsplan:

- a. informatie en advies;
- b. vraagverheldering;
- c. kortdurende ondersteuning;
- d. langdurende ondersteuning.

#### Artikel 3.4 Dagbesteding met laag intensieve ondersteuning

Het college draagt met het oog op het bieden van structuur, sociale contacten alsmede het ontlasten van eventuele mantelzorgers zorg voor de aanwezigheid van dagbesteding met laag intensieve ondersteuning.

#### Artikel 3.5 Beschermd vervoer

Het college draagt voor iedere Amsterdammer vanaf 75 jaar zorg voor de beschikbaarheid van beschermd collectief vervoer.

#### Artikel 3.6 Woningaanpassing

Het college draagt zorg voor het aanbrengen van kleine, enkelvoudige woningaanpassingen.

#### Artikel 3.7 Nacht- en crisisopvang en passantenhotel

1. Het college draagt binnen het kader van de opvang voor dak- en thuislozen zonder verblijfsalternatief zorg voor de mogelijkheid van kortdurend onderdak, in elk geval met een slaappleats, al dan niet inclusief voeding, douche en eventueel andere diensten of faciliteiten gedurende de nacht.
2. Het college draagt zorg voor kortdurend voltijdverblijf naar aanleiding van een crisissituatie, op voor specifiek dat doel bestemde plekken, voor opvang gedurende maximaal drie aaneengesloten dagen, en in geval van huiselijk geweld maximaal gedurende tien dagen.

#### Artikel 3.8 Mantelzorgcompliment

Het college draagt jaarlijks zorg voor een blijk van waardering voor mantelzorgers.

#### Hoofdstuk 4 Maatwerkvoorzieningen

##### Artikel 4.1 Criteria maatwerkvoorziening algemeen

1. Bij het beoordelen van de aanvraag voor een maatwerkvoorziening neemt het college het verslag van het onderzoek als bedoeld in artikel 2.3 als uitgangspunt.
2. Alle mogelijkheden van de cliënt om op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit het sociale netwerk dan wel met gebruikmaking van algemene of andere voorzieningen zijn zelfredzaamheid of participatie te verbeteren of te regelen dat hij geen behoefte meer heeft aan maatwerkvoorzieningen, worden in het onderzoek eerst beoordeeld.
3. Bij de beoordeling van de aanvraag hanteert het college in aanvulling op de voorgaande leden en met inachtneming van het beleidsplan op grond van artikel 2.1.2 van de wet in ieder geval de volgende criteria:
  - a. een aanspraak op een adequate andere voorziening op grond van een andere regeling is

voorliggend op een aanspraak op een maatwerkvoorziening;

b.er is sprake van een noodzaak tot het treffen van een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang;

c.er is geen sprake van normale maatschappelijke kosten of van een algemeen gebruikelijke voorziening;

d.er is geen sprake van voorzienbaarheid, waaronder begrepen kosten die de cliënt reeds voor het indienen van de aanvraag heeft gemaakt;

e. het college kent in beginsel de goedkoopst adequate voorziening toe;

f. het college vergoedt of verstrekt geen voorziening als de normale afschrijvingstermijn van de eerder vergoede of verstrekte gelijkwaardige voorziening nog niet is verstreken of deze technisch nog niet is afgeschreven, tenzij deze voorziening verloren is gegaan als gevolg van omstandigheden die niet aan de cliënt zijn toe te rekenen.

4.Het college kan nadere regels stellen inzake de aard, inhoud en omvang van de te verstrekken maatwerkvoorzieningen en de toegang daartoe als bedoeld in dit hoofdstuk.

##### Artikel 4.2 Aanvullende criteria persoonsgebonden budget

1. Het college kent in aanvulling op artikel 4.1 een persoonsgebonden budget toe als naar het oordeel van het college is vastgesteld dat:
  - a. cliënt, al dan niet met hulp uit zijn sociale netwerk dan wel van een curator, bewindvoerder,

mentor of gemachtigde, in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake dan

wel in staat is te achten om de aan een persoonsgebonden budget verbonden taken op een

verantwoorde wijze uit te voeren;

- b. is gemotiveerd dat een cliënt een persoonsgebonden budget wenst;
- c. is gewaarborgd dat de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die

met het persoonsgebonden budget betaald moeten worden veilig, doeltreffend en cliëntgericht zijn.

- 2. Het college kent geen persoonsgebonden budget toe als
  - a. in de drie jaren, voorafgaand aan de datum van het onderzoek, toepassing is gegeven aan

artikel 2.3.10, eerste lid, onderdeel a, d, en e van de wet;

b. er sprake is van ondersteuning in een spoedeisende situatie, als bedoeld in artikel 2.3.3 van de wet;

- c. het een voorziening voor maatschappelijke opvang of aanvullend openbaar vervoer betreft;
- d. voor zover het persoonsgebonden budget is bestemd voor besteding in het buitenland, tenzij

voldaan is aan door het college te stellen nadere voorwaarden;

e. voor zover deze is bedoeld voor ondersteunings- of administratiekosten in verband met het persoonsgebonden budget.

- 3. Het persoonsgebonden budget bedraagt maximaal de kosten van de maatwerkvoorziening in natura.
- 4. De hoogte van een persoonsgebonden budget voor ondersteuning in de vorm van dienstverlening uit het sociale netwerk, bedraagt maximaal een door het college vast te stellen bedrag.
- 5. Een cliënt aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, kan diensten, hulpmiddelen,

woningaanpassingen en andere maatregelen onder de volgende voorwaarden betrekken van een persoon die behoort tot het sociaal netwerk:

a. als de dienst zorg omvat waarvoor krachtens landelijk geldende kwaliteitscriteria een minimale opleiding vereist is, beschikt de persoon over de desbetreffende kwalificatie;

- b. deze persoon heeft niet aangegeven dat de ondersteuning aan de cliënt hem te zwaar valt, en
- c. tussenpersonen of belangenbehartigers mogen niet uit het persoonsgebonden budget worden betaald.

#### Artikel 4.3 Aanvullende criteria voor gespecialiseerde ambulante ondersteuning

In aanvulling op artikel 4.1 kan een cliënt in aanmerking komen voor gespecialiseerde ondersteuning als

a. bij cliënt sprake is van een complexe ondersteuningsvraag, blijkend uit de noodzaak tot inzet van specialistische ondersteuning, of

- b. er bij het functioneren van de cliënt sprake is van risico voor hemzelf of diens omgeving, of
- c. toezicht op de cliënt mogelijk nodig is.

#### Artikel 4.4 Aanvullende criteria voor gespecialiseerde dagbesteding met hoog intensieve ondersteuning of arbeidsmatige dagbesteding

- 1. In aanvulling op artikel 4.1 kan een cliënt in aanmerking komen voor gespecialiseerde dagbesteding met hoog intensieve ondersteuning als

- a. de aanvrager als gevolg van een beperking onvoldoende zelfredzaam is om een dagbesteding, waaronder het volgen van een opleiding of het leveren van een arbeidsprestatie, voor zichzelf of met behulp van zijn netwerk te organiseren; en
- b. er sprake is van een dermate complexe beperking, dat gedurende de dagbesteding directe nabijheid van gespecialiseerde zorg, ondersteuning en/of toezicht nodig is, of
- c. daarmee overbelasting van mantelzorgers wordt voorkomen.
  2. In aanvulling op artikel 4.1 kan een cliënt, indien hij de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft

bereikt, in aanmerking komen voor arbeidsmatige dagbesteding met zo mogelijk als doel de cliënt voor te bereiden op (begeleid) werk of vrijwilligerswerk als

- a. de aanvrager onvoldoende vaardigheden heeft inzake het aanbrengen van structuur of het voeren van regie in het dagelijks leven, en
- b. de aanvrager geen of zeer geringe loonvormende arbeidsprestatie kan leveren door het ontbreken van werkvaardigheden als gevolg van beperkingen en daaruit voortvloeiend een ondersteunings- en/of toezichtsvraag heeft, of
- c. daarmee overbelasting van mantelzorgers wordt voorkomen.

#### Artikel 4.5 Aanvullende criteria voor opvang en beschermd wonen

1. In aanvulling op artikel 4.1 kan een cliënt in aanmerking komen voor opvang als hij
  - a. feitelijk of residentieel dakloos is, al dan niet voorafgaand aan opname in een (psychiatrische) kliniek, of aan detentie, en
  - b. beperkt zelfredzaam is op meerdere door het college aan te wijzen leefgebieden, en
  - c. niet beschikt over alternatieven die de situatie van feitelijke of residentiële dakloosheid op kunnen heffen.
2. In aanvulling op artikel 4.1 kan een slachtoffer van huiselijk geweld in aanmerking komen voor opvang als deze
  - a. slachtoffer is van geweld in huiselijke kring, en vanwege aspecten van veiligheid de thuissituatie moet verlaten, of indien sprake is van kindermishandeling en opvang van kind(eren) met de beschermende ouder/verzorger in de opvang noodzakelijk is, en
  - b. 18 jaar of ouder is, al dan niet met kinderen, en
  - c. geen mogelijkheden heeft om zelf, al dan niet met gebruikmaking van het eigen sociale netwerk of door interventie van derden een veilige situatie te creëren, of in alternatieve huisvesting te voorzien.
3. In aanvulling op artikel 4.1 kan een cliënt in aanmerking komen voor beschermd wonen als
  - a. hij een psychiatrische aandoening heeft, en
  - b. er voor hem sprake is van noodzaak tot bescherming van zichzelf of zijn omgeving, waarbij die



noodzaak direct voortkomt uit de psychiatrische aandoening, en

- c. hij niet beschikt over alternatieven die de noodzaak voor beschermd wonen op kunnen heffen.
  4. Het college kan nadere regels stellen inzake toelating naar aanleiding van afspraken met andere

gemeentes over wederzijdse overdracht van cliënten en inzake prioritering van doelgroepen bij de toegang tot de opvang en beschermd wonen.

#### Artikel 4.6 Aanvullende criteria voor kortdurend verblijf

In aanvulling op artikel 4.1 kan een cliënt gedurende maximaal drie etmalen per week in aanmerking komen voor kortdurend verblijf als er zonder de inzet hiervan overbelasting van de mantelzorger dreigt en

- a. de cliënt langdurig is aangewezen op meer dan gebruikelijke hulp, en
- b. dagbesteding met laag of hoog intensieve ondersteuning en ambulante ondersteuning niet voldoende oplossing bieden, en
- c. de cliënt geen aanspraak kan maken op de Zorgverzekeringswet of de Wet langdurige zorg om de overbelasting te voorkomen.

#### Artikel 4.7 Aanvullende criteria voor woonvoorzieningen

1. In aanvulling op artikel 4.1 kan een cliënt in aanmerking komen voor een woonvoorziening als hij
  - a. aantoonbare beperkingen heeft bij het normaal gebruik van zijn woning, en
  - b. alles heeft gedaan om een geschikte woning te bewonen, of
  - c. een op basis van aantoonbare beperkingen aanwezige gedragsstoornis heeft met ernstig

ontremd gedrag tot gevolg, waarbij alleen het zich kunnen afzonderen kan leiden tot een situatie waarin deze persoon met beperkingen tot rust kan komen.

2. Een cliënt kan alleen voor een woonruimteaanpassing in aanmerking komen wanneer deze langdurig noodzakelijk is en verhuizing niet mogelijk is of niet de goedkoopst adequate voorziening is.
3. Een persoon met beperkingen kan alleen voor woonruimteaanpassingen in aanmerking komen als hij rechtmatig een woonruimte bewoont, geen tijdelijke huurovereenkomst heeft en de onder-

vonden beperkingen in de woonruimte niet voortvloeien uit de aard van de in de woonruimte gebruikte materialen of uit de slechte staat van onderhoud van de woonruimte.

4. Een woonvoorziening wordt slechts verstrekt als de cliënt zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben in de woonruimte waaraan de voorziening wordt getroffen, dan wel voor het logeerbaar maken van een andere woonruimte dan waar de cliënt met beperkingen zijn hoofdverblijf heeft, als het hoofdverblijf van de cliënt een erkende zorginstelling is.

#### Artikel 4.8 Aanvullende criteria voor hulp bij het huishouden

In aanvulling op artikel 4.1 kan een cliënt in aanmerking komen voor hulp bij het huishouden ingeval:

- a. aantoonbare beperkingen bij het voeren van een huishouden, en
- b. problemen die zich voordoen bij gebruikelijke hulp en mantelzorg.

#### Artikel 4.9 Aanvullende criteria voor vervoersvoorziening

1. In aanvulling op artikel 4.1 kan een cliënt in aanmerking komen voor collectief vervoer als de cliënt niet of onvoldoende gebruik kan maken van het openbaar vervoer.
2. In aanvulling op artikel 4.1 en het voorgaande lid kan een cliënt eerst in aanmerking komen voor een individuele vervoersvoorziening als deze langdurig noodzakelijk is en het collectief vervoer niet

afdoende is.

3 Bij de te verstrekken vervoersvoorziening wordt ten aanzien van de vervoersbehoefte ten behoeve van maatschappelijke participatie uitsluitend rekening gehouden met de verplaatsingen in de directe woon- en leefomgeving en in elk geval binnen Amsterdam in het kader van het leven van alledag.

4. In afwijking van het derde lid kan een vervoersvoorziening worden verstrekt als zich een situatie voordoet waarbij het gaat om een bovenregionaal contact, dat uitsluitend door de persoon met beperkingen zelf bezocht kan worden, terwijl het bezoek voor de persoon met beperkingen noodzakelijk is om dreigende vereenzaming te voorkomen.

5. De te verstrekken vervoersvoorziening zal maatschappelijke participatie door middel van lokale verplaatsingen met tenminste een omvang per jaar van 1.500 kilometer met een bandbreedte tot 2.000 kilometer mogelijk maken.

#### Artikel 4.10 Aanvullende criteria voor rolstoelvoorziening

In aanvulling op artikel 4.1 kan een cliënt binnen de kaders van de wet, het door de raad vastgestelde plan en deze verordening in aanmerking komen voor een rolstoelvoorziening als het voor hem regelmatig noodzakelijk is om zich zittend te verplaatsen.

#### Artikel 4.11 Financiële tegemoetkoming meerkosten

1. Het college kan ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie op aanvraag een financiële tegemoetkoming verstrekken aan ingezetenen die als gevolg van een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen aannemelijke meerkosten hebben.

2. Een financiële tegemoetkoming als omschreven in het eerste lid kan in ieder geval worden verstrekt voor de hiernavolgende meerkosten in verband met:
  - a. gebruik eigen of in bruikleen verstrekte gesloten buitenwagen, auto of autobus
  - b. verhuizen
  - c. een rolstoelvoorziening voor sportbeoefening

3. Het college stelt nadere regels over de gevallen waarin een tegemoetkoming kan worden verstrekt, de

berekening van de hoogte en de wijze van verstrekking van de tegemoetkoming.

4. De tegemoetkoming kan inkomensafhankelijk zijn.

### Hoofdstuk 5 Bijdragen

#### Paragraaf 5.1 Algemeen

##### Artikel 5.1.1 Compensatie gebruikskosten

1. De aanbieder van een algemene of maatwerkvoorziening kan aan de cliënt een bijdrage vragen ter compensatie van de kosten die de cliënt uitspaart doordat deze onderdeel uitmaken van de

voorziening, voor zover dat tussen het college en de aanbieder is afgesproken. Het gaat hierbij in elk

geval om kosten:

- a. voor het gebruik van consumpties en maaltijden bij dag- en nachtopvang, en
- b. voor het doen van een was.
  2. De compensatie, bedoeld in het vorige lid, wordt vastgesteld op basis van door het college vast te

stellen objectieve criteria en is maximaal de hoogte van de uitgespaarde kosten als bedoeld in het eerste lid.

3. De aanbieder maakt de verschuldigheid en hoogte van de bijdrage zichtbaar voor de cliënten die de voorziening van hem betrekken.

#### Paragraaf 5.2 Algemene voorzieningen

##### Artikel 5.2.1 Bijdrageplicht algemene voorzieningen

1. De cliënt is in elk geval een bijdrage verplicht voor
  - a. beschermd vervoer;
  - b. nachtopvang.
2. De bijdrage is inkomensafhankelijk. Het college kan korting geven aan door hem aan te wijzen groepen.
3. Het college kan nadere regels stellen inzake de aard, inhoud en hoogte van de bijdrage.

#### Paragraaf 5.3 Maatwerkvoorzieningen

##### Artikel 5.3.1 Bijdrageplicht Maatwerkvoorzieningen

1. De bijdrage in de kosten voor een maatwerkvoorziening is inkomensafhankelijk, met uitzondering van de ritbijdrage voor collectief vervoer.
2. De bijdrage voor een maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget is ten hoogste gelijk aan de maximale bijdrage die mogelijk is op grond van het uitvoeringsbesluit, waarbij geldt dat zij nooit hoger is dan de kostprijs van de voorziening.
3. De bijdrage inzake toekenning van een voorziening voor een minderjarige cliënt is met inachtneming van het bepaalde in artikel 2.1.5 van de wet verschuldigd door:
  - a. de onderhoudsplichtige ouders, daaronder begrepen degene tegen wie een op artikel 394 van

Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek gegrond verzoek is toegewezen, en

- b. degene die anders dan als ouder samen met de ouder het gezag uitoefent over een cliënt.
  4. De bijdrage voor een maatwerkvoorziening wordt berekend op basis van:
    - a. als de dienst per uur wordt geleverd, de gecontracteerde uurprijs en de geleverde uren;
    - b. voor woon- en vervoersvoorzieningen, de prijs die de gemeente betaalt voor de voorziening;
    - c. voor niet-arbeidsmatige gespecialiseerde dagbesteding, het aantal dagdelen dat de cliënt aanwezig is geweest en de gecontracteerde prijs;
    - d. voor overige gevallen per periode en op basis van de vergoeding die de gemeente voor de dienstverlening over die periode verschuldigd is;
    - e. voor een persoonsgebonden budget voor diensten en woon- en vervoersvoorzieningen: op basis van het door de cliënt bestede bedrag.
  5. Het college brengt de bijdrage voor de volgende periode in rekening:

- a. voor dienstverlening: zolang de toekenning voor de dienstverlening niet is ingetrokken en er in

een periode ondersteuning is geboden;

b.voor een voorziening in natura, anders dan onder a: zolang de cliënt gebruik maakt van of in het bezit is van de voorziening, en waar van toepassing tot maximaal de kostprijs van een eenmalig verstrekte voorziening;

c.bij een periodieke verstrekking van een persoonsgebonden budget: over iedere periode waarover een persoonsgebonden budget is verstrekt;

d.voor kortdurend verblijf: het aantal etmalen dat de cliënt gebruik heeft gemaakt van de voorziening.

6.Als een persoon over een periode voor meerdere voorzieningen een bijdrage is verschuldigd, dan komt de betaalde bijdrage allereerst ten goede aan de voorziening die eenmalig is verstrekt en waarvoor het college geen huur verschuldigd is.

7.Het college kan nadere regels stellen inzake de aard, inhoud en hoogte van de bijdrage..

#### Artikel 5.3.2 Bijdrageplicht verblijf in opvang en beschermd wonen

1. Een cliënt is voor verblijf in een opvang of beschermd wonen een bijdrage verschuldigd.
2. De bijdrage is gelijk aan de kostprijs voor het verblijf in een opvang of beschermd wonen, met inachtneming van hetgeen is bepaald in artikel 3.10, eerste lid, van het Besluit maatschappelijke ondersteuning.

3. De bijdrageplicht geldt ook gedurende tijdelijke afwezigheid uit de opvang of beschermd wonen.

4. Een cliënt is geen bijdrage verschuldigd indien hij aan een instelling een vergoeding betaalt voor het wonen en de daarbij horende ondersteuning.

5. Een cliënt is geen bijdrage verschuldigd als hij tijdens zijn verblijf woonkosten is verschuldigd als

hoofdbewoner voor de woning die hij heeft verlaten in verband met risico's voor de veiligheid in verband met huiselijk geweld.

6.Het college stelt de bijdrage voor opvang vast alsmede de wijze van innen van de bijdrage.

#### Hoofdstuk 6 Toezicht en handhaving

##### Artikel 6.1 Maatregelen onterechte toekenning voorzieningen

1.Onverminderd artikel 2.3.8 van de wet is een cliënt die een aanvraag heeft ingediend of aan wie krachtens deze verordening een voorziening is verstrekt, verplicht zo spoedig mogelijk en schriftelijk aan het college mededeling te doen van feiten en omstandigheden, waarvan redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze van invloed kunnen zijn op het recht op een voorziening.

2.Onverminderd artikel 2.3.10 van de wet kan het college een besluit, genomen op grond van deze verordening, geheel of gedeeltelijk herzien of intrekken als het college vaststelt dat:

- a.niet of niet meer is of wordt voldaan aan de voorwaarden gesteld bij of krachtens deze

verordening;

b. beschikt is op grond van gegevens waarvan gebleken is dat die gegevens zodanig onjuist waren dat, waren de juiste gegevens bekend geweest, een andere beslissing zou zijn genomen;

- c. de cliënt niet langer op de voorziening is aangewezen;
- d. de voorziening niet meer toereikend is te achten;
- e. de cliënt de voorziening niet of voor een ander doel gebruikt dan waarvoor hij is verstrekt.
  3. Een besluit tot verlening van een persoonsgebonden budget kan worden ingetrokken als blijkt dat het budget binnen zes maanden na toekenning niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening

waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.

4. Als het recht op een voorziening is ingetrokken kan op basis daarvan een reeds uitbetaald

persoonsgebonden budget worden teruggevorderd met terugwerkende kracht tot uiterlijk de datum dat het recht is ingetrokken.

Artikel 6.2 Maatregelen bij misbruik en oneigenlijk gebruik van voorzieningen

1. Ingeval het recht op verstrekte voorziening is ingetrokken, kan deze voorziening dan wel de

geldwaarde van de toegekende voorziening worden teruggevorderd als de voorziening is verleend op basis van onjuist verstrekte gegevens.

2. Ingeval het recht op een in bruikleen verstrekte voorziening is ingetrokken kan deze voorziening worden teruggehaald.

3. Bij herhaald en ernstig wangedrag bij het ontvangen van diensten dan wel herhaalde onzorgvuldige omgang met verstrekte voorzieningen, kan het college al dan niet tijdelijke maatregelen ten aanzien van de cliënt treffen ter bescherming van de medewerker van een aanbieder dan wel voorkomen van (verdere) schade.

Hoofdstuk 7 Kwaliteit en klachten

Artikel 7.1 Kwaliteitseisen maatschappelijke ondersteuning

1. Het college neemt in de contracten en subsidieafspraken met aanbieders op aan welke kwaliteitseisen de maatschappelijke ondersteuning moet voldoen. Hierbij sluit het college zoveel als mogelijk aan bij artikel 3.1 van de wet en de kwaliteits- en deskundigheidseisen die in de desbetreffende branche gelden.
2. Als en voorzover geen kwaliteits- en deskundigheidseisen gedefinieerd en vastgesteld zijn stelt het college in aanvulling of afwijking daarvan nadere eisen vast met betrekking tot de kwaliteit van de

maatschappelijke ondersteuning. Hierbij neemt het college minimaal de volgende eisen mee:

- a. de voorzieningen worden afgestemd op de persoonlijke situatie van de cliënt;
- b. de voorzieningen worden afgestemd met andere vormen van zorg en welzijn;
- c. beroepskrachten handelen in overeenstemming met de professionele standaard.
  3. Onverminderd de bestuursrechtelijke en civielrechtelijke handhavingsbevoegdheden handhaaft het college deze nadere regels door periodieke overleggen met de aanbieder(s) en de cliëntenra(a)den, en een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek.

Artikel 7.2 Verhouding prijs en kwaliteit levering voorziening door derden

1. Het college kan bij het verlenen van de opdracht voor te leveren diensten rekening houden met:

- a. de aard en omvang van de te verrichten taken;
- b. de voor de sector toepasselijke CAO-schalen in relatie tot de zwaarte van de functie;
- c. een redelijke toeslag voor overheadkosten;
- d. een voor de sector reële mate van non-productiviteit van het personeel als gevolg van verlof,

ziekte, scholing en werkoverleg;

- e. kosten voor bijscholing van het personeel.
  2. Het college houdt bij het verlenen van de opdracht voor te leveren overige voorzieningen, rekening

met:

- a. de marktprijs van de voorziening;
- b. de eventuele extra taken die in verband met de voorziening van de leverancier worden

gevraagd, zoals:

- 1o. aanmeten, levering en plaatsing van de voorziening;
- 2o. instructie over het gebruik van de voorziening;
- 3o. onderhoud van de voorziening.
3. Het college kan nadere regels stellen ter zake en met inachtneming van het voorgaande.

#### Artikel 7.3 Meldingsregeling calamiteiten en geweld

1. Het college draagt aanbieders met wie de gemeente een contract heeft gesloten op iedere calamiteit en vorm van geweld die bij het verlenen van maatschappelijke ondersteuning heeft plaatsgevonden, onverwijld te melden, onverminderd de verantwoordelijkheid van de aanbieder om passende maatregelen te treffen ter zake van de melding en van het voorkomen van meldingen in de toekomst.
2. Het college kan nadere regels stellen ter zake en met inachtneming van het voorgaande.

#### Artikel 7.4 Klachtregeling en medezeggenschap

1. Het college neemt in de contracten en subsidieafspraken met aanbieders op dat de aanbieders een effectieve en laagdrempelige klachtregeling moeten hebben voor de behandeling van klachten van cliënten ten aanzien van gedragingen van de aanbieder jegens een cliënt.
2. Het college neemt in de contracten en subsidieafspraken met aanbieders van een

maatwerkvoorziening op dat de aanbieders een regeling voor medezeggenschap moeten hebben,

waarvan de uitgangspunten aansluiten bij de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen. De

medezeggenschap ziet in ieder geval op voorgenomen besluiten die voor de cliënten van belang zijn.

3. Onverminderd de bestuursrechtelijke en civielrechtelijke handhavingsbevoegdheden handhaaft het college deze nadere regels door periodieke overleggen met de aanbieder(s) en de cliënten-ra(a)den, en een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek.
4. Het college kan besluiten één of meerdere van de in dit artikel genoemde eisen niet of anders aan de aanbieder te stellen, indien deze niet proportioneel is in relatie tot de omvang van de organisatie van de aanbieder of de aard of omvang van de opdracht.
5. Het college kan nadere regels stellen ter zake en met inachtneming van het voorgaande.

#### Hoofdstuk 8 Beleidsparticipatie

##### Artikel 8.1 Beleidsparticipatie

1. Het college betreft de ingezetenen van de gemeente en in de gemeente een belang hebbende natuurlijke en rechtspersonen bij de voorbereiding van het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning.

2. Het college stelt een adviescommissie in op de wijze voorzien in artikel 84 Gemeentewet, die belast wordt met de taak gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordening en beleidsvoorstellen, bij de instelling waarvan wordt voorzien in de benodigde ondersteuning om haar taken uit te voeren.

3. Het college kan nadere regels stellen met betrekking tot de verplichtingen genoemd in de voorgaande leden.

#### Hoofdstuk 9 Slotbepalingen

##### Artikel 9.1 Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de cliënt met een vastgestelde ondersteuningsbehoefte afwijken van de bepalingen van deze verordening, als toepassing van de verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

##### Artikel 9.2 Indexering

Het college kan jaarlijks per 1 januari de in het kader van deze verordening en door het college vastgestelde bedragen verhogen of verlagen. Het college kan per voorziening bepalen welke prijsindex hierbij wordt gehanteerd.

##### Artikel 9.3 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015.

##### Artikel 9.4 Overgangsbepalingen

1. Een cliënt houdt recht op een voorziening verstrekt op grond van de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2012 als gepubliceerd in Gemeenteblad 2011, afd. 3A, nr. 199/770, totdat het college een nieuw besluit heeft genomen waarbij het besluit waarmee deze voorziening is verstrekt, wordt ingetrokken. Het aan het besluit ten grondslag liggende onderzoek wordt uitgevoerd met inachtneming van hoofdstuk 2 en 3 van deze verordening, met dien verstande dat het onderzoek ambtshalve kan plaatsvinden.

2. Aanvragen die zijn ingediend onder de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2012 en waarop nog niet is beslist bij het in werking treden van deze verordening, worden afgehandeld krachtens onderhavige verordening.
3. Op bezwaarschriften tegen een besluit op grond van de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning, wordt beslist met inachtneming van die verordening.

##### Artikel 9.5 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening maatschappelijke ondersteuning Amsterdam 2015.

Toelichting Verordening maatschappelijke ondersteuning Amsterdam 2015

Algemene toelichting

Aanleiding

De Verordening maatschappelijke ondersteuning Amsterdam is gebaseerd op de "Wet van 9 juli 2014, houdende regels inzake de gemeentelijke ondersteuning op het gebied van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen en opvang (Wet maatschappelijke ondersteuning 2015)". Deze wet is gepubliceerd in het Staatsblad onder nummer 2014, 280. Op het moment van schrijven moet het uitvoeringsbesluit nog worden vastgesteld.

De wetgever stimuleert burgers eigen verantwoordelijkheid te dragen voor de wijze waarop zij hun leven inrichten en deelnemen aan het maatschappelijk leven, en verwacht van burgers dat zij elkaar daarin naar vermogen bijstaan. De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) wil de rechten en plichten van de burger meer met elkaar in evenwicht te brengen. Burgers die zelf dan wel samen met personen in hun naaste omgeving onvoldoende zelfredzaam zijn of onvoldoende in staat zijn tot participatie, kunnen een beroep doen op door de overheid georganiseerde ondersteuning.

De wet bevat een nieuwe regeling op basis waarvan de gemeente Amsterdam verantwoordelijk is voor de maatschappelijke ondersteuning van haar inwoners. De regering geeft met de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) uitwerking aan het deel van de maatregelen die in het regeerakkoord 'Bruggen slaan' zijn opgenomen dat betrekking heeft op de decentralisatie van de verantwoordelijkheid voor langdurige ondersteuning naar gemeenten. De wet bouwt voort op de ervaringen die zijn opgedaan met de Wmo sinds 2007 en breidt de verantwoordelijkheid van gemeenten voor maatschappelijke ondersteuning daarnaast verder uit door decentralisatie van verantwoordelijkheden die tot nu toe in de AWBZ waren opgenomen. Amsterdam wordt verantwoordelijk voor het ondersteunen van de zelfredzaamheid en participatie van mensen met een beperking, chronische psychische of psychosociale problemen: die ondersteuning moet erop gericht zijn dat mensen zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven. Voor mensen met psychische of psychosociale problemen of voor mensen die, al dan niet in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, de thuissituatie hebben verlaten, moet Amsterdam voorzien in de behoefte aan beschermd wonen en opvang.

#### Overgangsrecht

##### AWBZ

De AWBZ-aanspraken begeleiding, kortdurend verblijf, vervoer, persoonlijke verzorging, beschermd wonen en doventolkgang (de zorg door een doventolk bij een gesprek in de leefsituatie) komen met ingang van 1 januari 2015 te vervallen. In de wet is vastgelegd dat de cliënt die AWBZ zorg ontvangt op het tijdstip waarop de aanspraak daarop ingevolge dit wetsvoorstel vervalt (1 januari 2015), gedurende de looptijd van zijn indicatiebesluit – maar uiterlijk tot het einde van 2015 - jegens Amsterdam recht houden op die zorg die aan het indicatiebesluit verbonden is, onder de condities die daarvoor onder de AWBZ van toepassing waren. Dit geldt ook de leveringsvorm (natura of persoonsgebonden budget) en naar verwachting wat betreft de eigen bijdragen. Voor beschermd wonen is in afwijking van voorgaande voorzien in een overgangstermijn van maximaal vijf jaar of zoveel minder als de looptijd van het indicatiebesluit omvat.

Voor personen die in het buitenland verblijven en die op grond van overgangsrecht dat destijds is vastgesteld bij de invoering van de Zorgverzekeringswet (Zvw) nog aanspraak hebben op een vergoeding of uitkering voor zorg die zij destijds al ontvingen, geldt dat zij nog maximaal een jaar vergoeding blijven ontvangen ten laste van de AWBZ.

##### Wmo

Voor de cliënten die onder de huidige Wmo voorzieningen ontvangen blijft dit zo totdat het college een nieuw besluit heeft genomen waarbij het besluit waarmee deze voorziening is verstrekt, wordt ingetrokken. Hierbij zal uiteraard worden voldaan aan de zorgvuldigheidsnormen wat betreft het daaraan ten grondslag liggende onderzoek en het ingrijpen in bestaande rechten.

#### Opdracht Wmo 2015 aan Gemeentes

De Wmo 2015 draagt het gemeentebestuur op zorg te dragen voor de maatschappelijke ondersteuning van haar burgers, en voor de kwaliteit en continuïteit van de voorzieningen. Daartoe moet de gemeenteraad een beleidsplan opstellen (artikel 2.1.2 Wmo 2015) en een Verordening met "de regels die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van dit beleidsplan en de door het college ter uitvoering daarvan te nemen besluiten of te verrichten handelingen" (artikel 2.1.3 Wmo 2015).

#### Verordening

De verordening bevat een uitwerking van alle bepalingen die volgens de wet verplicht zijn (zie de artikelen 2.1.3, 2.1.4, 2.1.5, 2.1.6, 2.1.7, 2.3.6 en 2.6.6 van de wet). Daarbij is ook gebruik gemaakt van de bepalingen in de door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) opgestelde modelverordening.

Daarnaast zijn ook aanvullende bepalingen opgenomen waar deze een meer compleet beeld geven van de rechten en plichten van Amsterdamse burgers, mede gelet op de specifieke Amsterdamse



praktijk. In de verordening is het grote belang van de toegangsprocedure bevestigd door deze fase in een apart hoofdstuk op te nemen. Juist in de nieuwe "melding en onderzoek"-fase zal immers de rol van de mantelzorger en de vrijwilliger, het sociaal netwerk en de eigen regie op de zelfredzaamheid en participatie onderzocht en waar nodig versterkt moeten worden; deze fase zal de transformatie naar een nieuwe verhouding tussen overheid en burger moeten ondersteunen. Daarnaast is ervoor gekozen om in hoofdstuk 3 een beeld te schetsen van de algemene voorzieningen, die zonder beschikking toegankelijk zijn en naast de dragende samenleving een ruggengraat zullen vormen van het Nieuw Amsterdams Zorgstelsel.

#### Nieuw Amsterdams Zorgstelsel

Uitgangspunten van het Nieuw Amsterdams Zorgstelsel zijn vastgelegd in het Koersbesluit en het daarop gebaseerde Uitvoeringsbesluit. De heringerichte Wmo, het Nieuw Amsterdams Zorgstelsel, zal in Amsterdam worden opgebouwd op basis van drie lijnen: • De basisvoorzieningen die voor zoveel mogelijk Amsterdammers toegankelijk zijn. Deze voorzieningen zijn maximaal ingebed in de wijk, laten de eigen regie van Amsterdammers op hun leven intact en dragen ertoe bij dit waar nodig te ondersteunen of te versterken, en sluiten aan op het sociale netwerk en de dragende samenleving. In de realisatie en uitvoering van de basisvoorzieningen is een belangrijke rol voor de bestuurscommissies weggelegd.

- Het wijkgerichte aanbod (algemene voorzieningen) dat rechtstreeks toegankelijk is voor alle Amsterdammers of op basis van een beperkte toegangsbeoordeling. Wijkzorg vormt een netwerkorganisatie van samenwerkende zorgaanbieders en aanbieders van maatschappelijke dienstverlening. De dienstverlening staat open voor alle Amsterdammers, iedereen kan zich melden bij de wijkzorg voor professionele ambulante ondersteuning. De professionals bepalen of ondersteuning noodzakelijk is. Hier zal ook het gesprek plaatsvinden met de burger die zich meldt met een vraag om de ondersteuningsbehoefte en de eigen mogelijkheden te onderzoeken, en te bekijken hoe de gemeente daar een rol in speelt of kan spelen. Zodra er een duidelijke aanwijzing is voor een noodzaak van een maatwerkvoorziening kan de burger doorverwezen worden naar een daarvoor aangestelde indicatieadviseur.

- Het specialistische aanbod en de woonvoorzieningen, rolstoelen en vervoersvoorzieningen en hulp bij het huishouden: als de noodzaak van de verstrekking van maatwerkvoorzieningen is vastgesteld ten behoeve van het behoud of de versterking van de zelfredzaamheid of participatie zorgt de gemeente dat de voorzieningen aanwezig zijn door middel van doelmatige inkoop van voorzieningen en ondersteuning.

#### Artikelgewijze toelichting

##### Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

##### Artikel 1.1 Begripsbepalingen

In de Wmo en het daarop gebaseerde Besluit is een groot aantal definities opgenomen, reden waarom het aantal in deze verordening beperkt is. Niet iedere bepaling behoeft toelichting.

##### a.algemeen gebruikelijke voorziening

Dit betreft voorzieningen die in principe voor iedereen beschikbaar zijn, of iemand nu wel of geen beperking heeft. Hoewel het kan voorkomen dat ze specifiek voor een beperking worden aangeschaft, worden ze vanwege hun algemeen gebruikelijke karakter toch niet vergoed. Voorbeelden van een algemeen gebruikelijke voorziening zijn een fiets, een rollator, een verhoogd toilet, thermostatische kranen en zonwering.

##### c.bijdrage

Voorheen werd dit de eigen bijdrage genoemd; de Wmo 2015 noemt het de bijdrage in de kosten. De bijdrage wordt nader uitgewerkt in hoofdstuk 5 van deze verordening.

##### e.gebruikelijke hulp

Van gebruikelijke hulp is sprake indien er een huisgenoot aanwezig is die in staat kan worden geacht hulp te bieden of bepaalde taken over te nemen. Huishoudelijk werk, administratie, financiën, maar ook begeleiding bij bijvoorbeeld (ziekenhuis)bezoek vallen onder gebruikelijke hulp. Bij de bepaling van gebruikelijke hulp wordt rekening gehouden met de leeftijd en eventuele beperking(en) van de huisgeno(o)t(en). Onder een huisgenoot wordt verstaan een persoon die een huishouden vormt met de persoon die beperkingen ondervindt. Er wordt geen onderscheid gemaakt op basis van sekse, religie,

cultuur, de wijze van inkomensverwerving of persoonlijke opvattingen over het verrichten van huishoudelijke taken.

#### Artikel 1.2 Doelgroep van de verordening

De verordening kent twee doelgroepen. Ten eerste Amsterdammers met behoefte aan ondersteuning vanwege een of meer beperkingen en/of chronische psychische of psychosociale problemen. De gebondenheid aan een gemeente is essentieel voor de begrenzing van de reikwijdte van de Wmo. Uitgangspunt daarbij is de inschrijving in de gemeentelijke basisadministratie. Voor wie niet staat ingeschreven en een aanspraak op ondersteuning op grond van deze verordening wil maken is het mogelijk om de gebondenheid aan Amsterdam op een andere manier vast te stellen.

Ten tweede kunnen mantelzorgers voor vormen van ondersteuning in aanmerking komen, indien degene voor wie zij mantelzorger zijn ingezetene is van Amsterdam.

Voor opvang, al dan niet in verband met huiselijk geweld, kan iedere ingezetene van Nederland zich melden. Het kan voor het succes van een traject wenselijk zijn dat iemand elders in Nederland opvang krijgt, bijvoorbeeld omdat hij daar personen heeft die hem ondersteuning kunnen bieden. In dat geval kan het college in overleg treden met het college van die andere gemeente om hem daar opvang te bieden. De uitvoering van de taken op grond van de Wmo en van de aanpalende Jeugdwet en Participatiewet wordt op elkaar afgestemd. Daarbij gaat de aandacht onder meer uit naar de continuïteit van de ondersteuning bij de overgang naar volwassenheid, naar een op elkaar afgestemd pakket van voorzieningen en naar samenwerking tussen zorg en welzijn, formele en informele ondersteuners en intramurale en extramuraal voorzieningen.

### Hoofdstuk 2 Toegang

#### Artikel 2.1 Melding en onderzoek

In dit artikel is de toegangsprocedure voor mensen met behoefte aan ondersteuning opgenomen. De Wmo 2015 introduceert het begrip melding, waarmee de bespreking van een ondersteuningsbehoefte start. De melding kan, door of namens de cliënt, op verschillende manieren worden gedaan, onder andere via de helpdesk of de wijkzorg.

De medewerker die de melding in behandeling heeft, bespreekt samen met de melder waaruit de behoefte aan ondersteuning bestaat; dit wordt ook wel het keukentafelgesprek genoemd. Hieronder wordt nadrukkelijk ook de behoefte van de mantelzorger(s) onder begrepen, indien aanwezig. De melding kan leiden tot een onderzoek als bedoeld in artikel 2.3.2 van de wet. Ook als de melding leidt tot een aanvraag voor een maatwerkvoorziening, zal dit nader onderzoek plaatsvinden. Een melder kan zich laten bijstaan door een familielid of anderen uit zijn netwerk. Tevens kan de melder kosteloos gebruik maken van een cliëntondersteuner.

De medewerker die de melding in behandeling heeft, geeft uitleg over dit onderzoek en over de benodigde informatie, en verzamelt deze informatie voor zover mogelijk. Daarbij is de medewerking van de melder onontbeerlijk. Als iemand al voldoende bekend is en er zijn geen nieuwe omstandigheden die op de melding van invloed zijn, kan in overleg met de melder worden afgezien van het onderzoek. De aanvrager wordt in de onderzoeksfase reeds voorbereid op de eventuele keuze tussen een ondersteuning in natura en een persoonsgebonden budget, ingeval er een maatwerkvoorziening wordt aangevraagd.

De termijn voor vaststellen ondersteuningsbehoefte bedraagt uiterlijk zes weken.

Indien de melder en de medewerker het niet eens worden over de inhoud van het ondersteuningsplan, dan kan er door de melder om een zogenoemde second opinion worden verzocht. De melding wordt dan herbeoordeeld met een andere medewerker. De mogelijkheid van deze herbeoordeling ontstaat nadat het college daarvoor nadere regels heeft gesteld. Doel is het voorkomen van onnodige juridisering van zorginhoudelijke discussies.

#### Artikel 2.2 Inhoud onderzoek

Dit betreft het onderzoek als bedoeld in artikel 2.3.2 van de wet. Bij aanvang van het onderzoek kan iemand ook zelf al een (deel van een) plan hebben gemaakt bijvoorbeeld over welke ondersteuning hij wenst en op welke manier. Ook hierbij kan de mantelzorg betrokken worden. In artikel 2.3.2 van de wet en in dit verordeningsartikel staat opgesomd wat in het kader van het onderzoek beoordeeld wordt. Indien de aard van de aanvraag daartoe aanleiding geeft, kan het onderzoek worden beperkt tot de aspecten die voor de aanvraag van belang zijn.

### Artikel 2.3 Verslag onderzoek

In het kader van de beantwoording van de ondersteuningsvraag is het van belang dat de cliënt en de medewerker die het onderzoek uitvoert zoveel mogelijk van dezelfde informatie kunnen uitgaan. Het verslag waarmee het onderzoek wordt afgesloten wordt aan de cliënt verstrekt, tenzij er een ondersteuningsplan wordt opgesteld. In dat geval maakt het resultaat van het onderzoek deel uit van het ondersteuningsplan en hoeft er niet een apart verslag te worden opgesteld.

Het verslag als zodanig is geen beschikking waartegen bezwaar en beroep mogelijk is. Mocht de uitkomst van het onderzoek, ook na een eventuele second opinion, niet tot overeenstemming leiden omdat de cliënt niet de voorziening ontvangt die hij denkt nodig te hebben, dan kan daar een aanvraag voor worden ingediend waarna aan de hand van een voor bezwaar vatbare beschikking het besluit van de gemeente juridisch getoetst kan worden.

### Artikel 2.4 Aanvraag maatwerkvoorziening

Een maatwerkvoorziening wordt in beginsel schriftelijk aangevraagd. Het college kan ook de mogelijkheid van een mondelinge of digitale aanvraag instellen. Als dat voor het onderzoek nodig is, kan een externe adviseur worden gevraagd op bepaalde aspecten van het onderzoek te adviseren. Het gaat dan bijvoorbeeld om de beoordeling van iemands medische situatie in relatie tot de beperkingen waarvoor ondersteuning wordt gevraagd. Op grond van artikel 2.3.2 van de wet wordt het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte binnen zes weken uitgevoerd. Een maatwerkvoorziening wordt aangevraagd na afronding van het onderzoek, of na verloop van de zes weken.

### Artikel 2.5 Aanvraag persoonsgebonden budget

Voor maatwerkvoorzieningen bestaat in beginsel de mogelijkheid om te kiezen tussen de voorziening in natura en als persoonsgebonden budget. Indien iemand kiest voor verstrekking in de vorm van een persoonsgebonden budget, moet hij hiervoor een motivering kunnen geven, zoals gesteld in het tweede lid onder b van artikel 2.3.6 van de wet. Ook moet vooraf inzicht gegeven worden in hoe de besteding van het persoonsgebonden budget voorziet in de vastgestelde ondersteuningsbehoefte. Mede door aan deze eisen te voldoen maakt de cliënt zich verantwoordelijk voor een passende besteding van het budget.

### Artikel 2.6 Inhoud beschikking

De inhoud van dit artikel spreekt voor zich.

## Hoofdstuk 3 Algemene voorzieningen

### Artikel 3.1 Algemeen

Een algemene voorziening is in de wet gedefinieerd als een aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op het versterken van zelfredzaamheid en participatie of op opvang. De voorwaarden aan het gebruik van de algemene voorziening zullen voornamelijk betrekking hebben op de doelgroep van de voorziening en op het nakomen van de gebruiksvoorwaarden van de voorziening.

### Artikel 3.2 Basisvoorzieningen

Basisvoorzieningen zijn algemene voorzieningen die primair gericht zijn op het versterken van de eigen kracht van mensen en hun omgeving en op het ondersteunen van initiatieven ter behoud en versterking van de eigen kracht. De basisvoorzieningen zijn beschikbaar in alle wijken, en bestuurscommissies zullen in de uitvoering een belangrijke rol spelen.

Mensen worden geholpen om zoveel mogelijk eigen oplossingen te vinden, eventueel met ondersteuning van familie, burens, vrienden, vrijwilligers en mantelzorgers. Ook kan men er terecht voor informatie en advies over toegang tot andere Wmo-voorzieningen.

Daarnaast kan men er terecht voor vrijwilligerswerk, activering en deelname aan allerlei activiteiten voor en door bewoners.

### Artikel 3.3 Ambulante ondersteuning

Wordt geleverd door een netwerk van zorgaanbieders en aanbieders van maatschappelijke dienstverlening die per wijk een team vormen. Het staat open voor alle Amsterdammers, iedereen kan zich melden. Samen met de melder wordt hier bepaald of ondersteuning noodzakelijk is. De ondersteuning kan kort- of langerdurend zijn, de vorm hebben van vinger aan de pols contact of structureel worden ingezet. De ondersteuning kan bijvoorbeeld bestaan uit cliëntondersteuning, uit het oefenen van vaardigheden, uit woonbegeleiding en uit ondersteuning bij praktische zaken. Als Amsterdammers tijdens de ambulante ondersteuning niet lijfgebonden persoonlijke verzorging nodig hebben, kan dit onderdeel uitmaken van de ondersteuning.

#### Artikel 3.4 Dagbesteding met laag intensieve ondersteuning

Deze dagbesteding is voor iedere Amsterdammer van 18 jaar of ouder die beperkt is in zelfredzaamheid door lichamelijke en/of cognitieve achteruitgang of fysieke beperking, verstandelijke of psychiatrische beperking. Dagbesteding met laag intensieve ondersteuning biedt een inwoner een structurele, activerende daginvulling, door deel te nemen aan recreatieve of maatschappelijke activiteiten. Bij de activiteiten wordt begeleiding geboden in een groep. Het activiteitenprogramma als geheel biedt structuur, sociale contacten en zingeving en resulteert in het voorkomen van achteruitgang en het bevorderen van behoud van praktische vaardigheden, sociaal en maatschappelijke participatie, het voorkomen van overbelasting van mantelzorgers en het signaleren van ondersteuningsvragen of veiligheidsrisico's. Als Amsterdammers tijdens de dagbesteding persoonlijke verzorging nodig hebben, zoals hulp bij toiletgebruik, maakt dit onderdeel uit van de dagbesteding.

Er is een intensieve samenwerking met basisvoorzieningen in de buurt, ondermeer omdat ook vrijwilligers uit de buurt en mantelzorgers ondersteunen bij een deel van de zorg en begeleiding, of omdat aangesloten wordt op activiteiten voor en door bewoners. Via ambulante ondersteuning of in het kader van een integraal projectplan kan iemand worden doorverwezen naar deze algemene voorziening. Deze vorm van dagbesteding biedt in een aantal gevallen ook een inlooppuntfunctie.

Voor het vervoer naar de dagbesteding is de cliënt zelf verantwoordelijk. Indien als gevolg van het ontbreken van eigen mogelijkheden, een netwerk of informele oplossingen het niet mogelijk is de dichtstbijzijnde passende dagbestedingslocatie te bereiken, dan zal vanuit de uitvoerende organisatie van de dagbesteding vervoer georganiseerd worden. Dit is ook van toepassing op de vormen van dagbesteding als beschreven in artikel 4.4.

#### Artikel 3.5 Beschermd vervoer

Beschermd vervoer is een vorm van openbaar vervoer waarbij mensen van adres naar adres vervoerd worden. Iedere Amsterdammer van 75 jaar of ouder kan gebruik maken van het beschermd vervoer. Het beschermd vervoer is gericht op de lokale mobiliteit. Het college hanteert een afstand van maximaal 25 kilometer hemelsbreed vanaf het woonadres. Mobiliteit over grotere afstanden valt in principe onder verantwoordelijkheid van het Rijk: voor vervoer over afstanden die verder zijn dan 5 zones in het openbaar vervoer, organiseert het Rijk Valys.

#### Artikel 3.6 Woningaanpassing

Een woningaanpassing is een kleine aanpassing aan de woning waarvoor geen bouwtechnische ingrepen nodig zijn, zoals het verwijderen van een eenvoudige drempel of het aanbrengen van een douchezitje. Algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn uitgesloten. Indien de kleine woningaanpassing deel uit maakt van een grootschaliger aanpassing aan de woning, valt deze kleine aanpassing onder artikel 4.7.

#### Artikel 3.7 Nacht- en crisisopvang en passantenhotel

In de Wmo was de maatschappelijke opvang als zogenoemde collectieve voorziening gepositioneerd. In de Wmo 2015 geldt de maatschappelijke opvang met beschermd wonen als maatwerkvoorziening, met uitzondering van nachtopvang. Nachtopvang is het bieden van verblijf gedurende de nacht binnen het kader van de maatschappelijke opvang waaronder vrouwenopvang, en het voldoen aan een aantal algemene criteria is voldoende voor toegang; Er is geen sprake van een maatwerktraject bij de nachtopvang. Ook crisisopvang is naar zijn aard geen voorziening die je aanvraagt, waarna er een beoordeling en beschikking plaatsvindt; het gaat hierbij om kortdurend voltijd verblijf naar aanleiding van een crisissituatie, op voor specifiek dat doel bestemde plekken, voor opvang gedurende drie dagen, en voor vrouwenopvang gedurende tien dagen. Er wordt snel ingegrepen, en nadat de eerste crisis is bezworen wordt nader gekeken voor meer structurele hulp, waaronder de mogelijkheid van een maatwerkvoorziening opvang. Een woonhotel, tenslotte, is ook geen maatwerkvoorziening. Een passanten- of woonhotel is een plek waar tijdelijk verblijf wordt geboden aan mensen die op eigen kracht of met behulp van kortdurende ondersteuning vanuit maatschappelijk werk hun problemen kunnen oplossen.

## Artikel 3.8 Mantelzorgcompliment

Voor de inwerkingtreding van de wet kon een cliënt die extramurale zorg op grond van de AWBZ of Wmo ontving, een mantelzorgcompliment aanvragen voor zijn mantelzorger. Deze fiscaal onbelaste vergoeding werd vervolgens op de rekening van de mantelzorger gestort.

Met de inwerkingtreding van de Wmo 2015 is het mantelzorgcompliment van de rijksoverheid vervallen. In plaats daarvan moet het college zorgdragen voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van haar cliënten. De wijze waarop is vrij. Het college werkt in een nadere regeling uit hoe de jaarlijkse waardering en erkenning van mantelzorgers wordt vormgegeven. Een voorbeeld hiervan is een Dag van de mantelzorger.

## Hoofdstuk 4 Maatwerkvoorzieningen

De Wmo 2015 geeft de opdracht om in de verordening op te nemen op welke wijze en op basis van welke criteria wordt vastgesteld of een maatwerkvoorziening noodzakelijk is. In dit hoofdstuk is daar vorm aan gegeven. Artikel 4.1 geldt in alle gevallen, en per specifieke voorziening worden daar passende criteria aan toegevoegd waar dat nodig is.

### Artikel 4.1 Criteria maatwerkvoorziening algemeen

In dit artikel is verwoord dat, alvorens wordt overgegaan tot de verstrekking van een maatwerkvoorziening, eerst wordt gekeken naar andere mogelijkheden om de cliënt te helpen met zijn beperkingen. Dat kan bijvoorbeeld een verwijzing zijn naar een voorliggende voorziening, het helpen bij het inzetten van het eigen netwerk, kortdurende ondersteuning door het wijkteam, en een verwijzing naar een algemene voorziening. De maatwerkvoorziening vormt het sluitstuk.

Als het college vaststelt dat een maatwerkvoorziening noodzakelijk is, zal het college kiezen voor de goedkoopst adequate voorziening. Voorop staat dat de voorziening adequaat (doelmatig) is om bij te dragen aan de ondersteuningsbehoefte. Als er echter meerdere varianten mogelijk zijn, kiest het college voor de goedkoopste variant. Als er al eerder een maatwerkvoorziening (of individuele voorziening, zoals dat heette onder de oude Wet maatschappelijke voorziening) is verstrekt en deze voorziening biedt nog voldoende ondersteuning en is nog niet technisch afgeschreven, dan komt de cliënt niet opnieuw in aanmerking voor een maatwerkvoorziening. De noodzaak is dan niet aanwezig.

Wanneer een voorziening wordt aangevraagd nadat deze gerealiseerd is, wordt deze geweigerd als de gemeente geen mogelijkheid meer heeft de noodzaak, adequaatheid en passendheid van de voorziening te beoordelen, noch invloed heeft op de te verstrekken soort voorziening. Onderzocht kan worden of een tijdig ingediende aanvraag tot toekenning van de ingediende aanvraag had geleid. Als dat het geval is, is er geen reden tot afwijzing. Het artikel is bedoeld om te voorkomen dat een aanvrager in een vroegtijdig stadium uitgaven doet, waarvan de bestemming uiteindelijk niet overeenstemt met wat het college als goedkoopst adequate voorziening beschouwt.

Maatwerkvoorzieningen kunnen in bruikleen of in eigendom worden verstrekt. Als een maatwerkvoorziening in bruikleen wordt verstrekt, kan het college met de cliënt een bruikleenovereenkomst afsluiten. Uiteraard bestaat voor een maatwerkvoorziening in de vorm van dienstverlening deze keuzemogelijkheid niet.

### Artikel 4.2 Aanvullende criteria persoonsgebonden budget

Nog meer dan voorheen is het persoonsgebonden budget een volwaardig en nevenschikt alternatief voor zorg in natura. Het persoonsgebonden budget krijgt een ander karakter door de manier waarop het wordt verstrekt. Niet langer wordt er geld overgemaakt op de rekening van de budgethouder. Als een persoonsgebonden budget is toegekend, kan het na facturering van de uitgevoerde zorg aan de betrokken ondersteuner/zorgverlener worden uitbetaald door de Sociale Verzekeringsbank, die daarvan ook de administratie voor de gemeente uitvoert.

De gemeente weigert een cliënt een persoonsgebonden budget als de gemeente in de drie jaar voorafgaand aan de aanvraag een beslissing om een maatwerkvoorziening of een persoonsgebonden budget te verstrekken heeft herzien of ingetrokken omdat de cliënt toen onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt (artikel 2.3.10, onderdeel a), niet voldeed aan de gestelde voorwaarden (artikel 2.3.10, onderdeel d) of de maatwerkvoorziening of het persoonsgebonden budget niet of voor een ander doel gebruikte (artikel 2.3.10, onderdeel e).

Met de in dit artikel opgenomen uitsluitingen volgt Amsterdam de beperkingen voor het persoonsgebonden budget in de Wmo 2015. Daaraan is toegevoegd de bepaling in het tweede lid onder c; dit ziet op de situatie van het collectief vervoer en de maatschappelijke opvang. De financiering van het aanvullend openbaar vervoer, zo is in rechtspraak ook geaccepteerd, zou zodanig duur worden als voor deze voorziening ook een persoonsgebonden budget mogelijk was, dat het openstellen van die mogelijkheid een onaanvaardbaar financieel risico voor de gemeente oplevert. Dit geldt ook voor de maatschappelijke opvang. Om het financieel risico te beperken en het stelsel van ondersteuning in stand te kunnen houden, heeft Amsterdam ervoor gekozen deze twee voorzieningen bij verordening uit te sluiten.

In de memorie van toelichting (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 39) is vermeld dat een gemeente kan bepalen dat het persoonsgebonden budget niet hoger mag zijn dan een percentage van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan het verlenen van adequate ondersteuning in natura. Gemeenten hebben daarmee ook de mogelijkheid om differentiatie aan te brengen in de hoogte van het persoonsgebonden budget. Amsterdam kan dan ook verschillende tarieven hanteren voor verschillende vormen van ondersteuning en voor verschillende typen hulpverleners. Gemeenten kunnen bij het vaststellen van tarieven in de verordening bijvoorbeeld onderscheid maken tussen ondersteuning die wordt geleverd door het sociale netwerk en door hulpverleners die werken volgens de toepasselijke kwaliteitsstandaarden.

#### Artikel 4.3 Aanvullende criteria voor gespecialiseerde ambulante ondersteuning

Het belangrijke verschil met de algemene voorziening ambulante ondersteuning is de noodzaak van gespecialiseerde vaardigheden en kennis bij de te leveren ondersteuning. Er is indicatiestelling nodig alvorens toegang tot deze vorm van ondersteuning mogelijk is. Als Amsterdammers tijdens de ambulante ondersteuning niet lijfgebonden persoonlijke verzorging nodig hebben, kan dit onderdeel uitmaken van de ondersteuning.

#### Artikel 4.4 Aanvullende criteria voor gespecialiseerde dagbesteding met hoog intensieve begeleiding en arbeidsmatige dagbesteding

Gespecialiseerde dagbesteding met hoog intensieve begeleiding kenmerkt zich door de op de cliënt aangepaste aard en inhoud van het activiteitenprogramma. De begeleidingsintensiteit is hoog, er is intensief tot voortdurend ondersteuning, toezicht en/of zorg nodig waarvoor een hoge mate van specialistische kennis vereist is. Als Amsterdammers tijdens de dagbesteding persoonlijke verzorging nodig hebben, zoals hulp bij toiletgebruik, maakt dit onderdeel uit van de dagbesteding. Er is bij de cliënt sprake van een chronisch beeld met complexe problematiek als gevolg van fysieke, zintuiglijke, verstandelijke beperkingen, een psychische- of psychogeriatrische aandoening of verslavingsproblematiek. Behalve bij het aanbrengen van structuur, heeft de cliënt ook gespecialiseerde zorg en/of toezicht nodig bij zelfzorg en/of communicatie. Tevens is het ontlasten van de mantelzorger en het voorkomen van diens overbelasting een beoogd resultaat.

Arbeidsmatige dagbesteding is het leveren van een geringe arbeidsprestatie onder begeleiding; er wordt een werkplek geboden waarin de capaciteiten van de cliënt optimaal benut en ontwikkeld worden. De activiteiten zijn gericht op productie of dienstverlening. De begeleiding is enerzijds gericht op ondersteuning en coaching (motivatie, werknemersvaardigheden) en anderzijds op het creëren van veiligheid en structuur. Als Amsterdammers tijdens de dagbesteding persoonlijke verzorging nodig hebben, zoals hulp bij toiletgebruik, maakt dit onderdeel uit van de dagbesteding. Arbeidsmatige dagbesteding kan bijdragen aan de mogelijkheden om uit te stromen naar beschut, begeleid of ondersteund werk, betaald werk, vrijwilligerswerk of deelname aan (basis)voorzieningen in de buurt. Ontlasten van de mantelzorger is ook hier een beoogd resultaat.

De cliënt is 18 jaar of ouder en heeft nog niet de pensioengerechtigde leeftijd bereikt (ingeval arbeidsmatige dagbesteding) en kan als gevolg van complexe problematiek vanwege fysieke, zintuiglijke, verstandelijke beperkingen, een psychische- of psychogeriatrische aandoening of verslavingsproblematiek, niet (meer) of nog niet werken, gebruik maken van regulier onderwijs of gebruik maken van de basisvoorzieningen op gebied van participatie en activering in de wijk omdat gespecialiseerde begeleiding en/of toezicht gedurende de activiteiten noodzakelijk is. Hij is in staat zijn om arbeidsmatige handelingen te verrichten, maar deze is niet of in zeer geringe mate loonvormend.

#### Artikel 4.5 Opvang en beschermd wonen

De toegangscriteria voor opvang verschillen feitelijk niet veel van de criteria die onder de Wmo al golden. De opvang is bedoeld voor hen die niet beschikken over een eigen woonruimte en die voor een slaapplek gedurende de nacht ofwel waren aangewezen op buiten slapen ofwel overnachten in de openlucht en in overdekte openbare ruimten (portieken, fietsenstallingen, stations, winkelcentra of een auto) en

binnen slapen in passantenverblijven van de maatschappelijke opvang, inclusief eendaagse noodopvang, of binnen slapen bij vrienden, kennissen of familie, zonder vooruitzicht op een slaapplek voor de daarop volgende nacht. Ook de personen die als bewoner staan ingeschreven bij instellingen voor maatschappelijke opvang (internaten en sociale pensions, woonvoorzieningen op basis van particulier initiatief dat zich richt op semipermanente bewoning door daklozen en particuliere commerciële pensions waar voornamelijk daklozen wonen) behoren tot de doelgroep.

Voor slachtoffers van huiselijk geweld geldt als uitgangspunt dat aanvragers worden opgevangen in de gemeente waar zij wonen. Opvang in de eigen gemeente is kansrijker omdat dan het bestaande sociale netwerk kan blijven worden aangesproken. Er kunnen echter zwaarwegende omstandigheden zijn voor opvang buiten de eigen gemeente. Het kan dan gaan om redenen van veiligheid, of om situaties waar acuut opvang geboden is maar de gemeente van herkomst op dat moment geen plek beschikbaar heeft.

Onder beschermd wonen wordt in de Wmo 2015 verstaan:

- wonen in een accommodatie van een instelling
- met het daarbij behorende toezicht en begeleiding
- gericht op het bevorderen en herstel van zelfredzaamheid en participatie
- gericht op het bevorderen van het psychische en psychosociaal functioneren
- gericht op stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld
- gericht op het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast
- gericht op het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen
- bestemd voor personen met psychische of psychosociale problemen, die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

#### Artikel 4.6 Aanvullende criteria voor kortdurend verblijf

Kortdurend verblijf is gedurende maximaal 3 etmalen per week mogelijk bij die cliënten waarbij de mantelzorger gedurende langere tijd meer dan gebruikelijke hulp biedt. Als de cliënt een blijvende behoefte heeft aan permanent toezicht of 24 uur per dag zorg in de nabijheid, dan is kortdurend verblijf via de Wet langdurige zorg voorliggend. Daarnaast moet duidelijk zijn dat ontlasting van de mantelzorger noodzakelijk is. Daarbij is het verhaal van de mantelzorger leidend.

#### Artikel 4.7 Aanvullende criteria voor woonvoorzieningen

Woonvoorzieningen worden verstrekt om beperkingen bij het normale gebruik van de woning te compenseren. Het normale gebruik van de woonruimte omvat de elementaire woonfuncties, dat zijn de activiteiten die de gemiddelde bewoner in zijn woning in elk geval verricht. Het gaat daarbij om eten bereiden, slapen en lichaamsreiniging, en essentiële huishoudelijke werkzaamheden, zoals kleding wassen, en het aan- en uitkleden, wassen en verschonen van een geheel van zijn verzorger(s) afhankelijk kind.

Het primaat verhuizen houdt in dat verhuizen naar een geschikte woonruimte voorrang heeft boven woonruimteaanpassingen, wanneer de kosten van de aanpassingen naar verwachting hoger zijn dan het in nadere regels vast te leggen bedrag. Bij de beoordeling van de aanvraag wordt rekening gehouden met het netwerk in de buurt.

#### Artikel 4.8 Aanvullende criteria voor hulp bij het huishouden

Hulp bij het huishouden is het geheel of gedeeltelijk overnemen van activiteiten gericht op een schoon en leefbaar huis, in verband met beperkingen die leiden of die dreigen te leiden tot het disfunctioneren van de verzorging van het huishouden van de persoon met beperkingen dan wel van de leefeenheid waartoe hij behoort. Hulp bij het huishouden wordt toegekend voor het hoofdverblijf in Amsterdam.

Als de persoon met beperkingen huisgenoten heeft die het huishoudelijk werk over kunnen nemen, dan worden zij verondersteld dit door een herverdeling van taken te doen. De persoon met beperkingen krijgt in deze situatie geen indicatie voor hulp bij het huishouden, ook al is er sprake van beperkingen.

Dit principe is gebaseerd op de achterliggende gedachte dat huisgenoten in gezamenlijkheid verantwoordelijk zijn voor het huishoudelijke werk. Dat betekent dat indien degene die gewend is het huishoudelijk werk te doen hiertoe niet meer in staat is, andere huisgenoten verondersteld worden dit over te nemen. Er wordt geen onderscheid gemaakt op basis van sekse, religie, cultuur, de wijze van inkomensverwerving of persoonlijke opvattingen over het verrichten van huishoudelijke taken.

#### Artikel 4.9 Aanvullende criteria voor vervoersvoorziening

Deze voorziening is primair gericht op het sociaal vervoer, ook wel vervoer in het kader van het leven van alledag in de directe woon- of leefomgeving genoemd. Het primaat ligt bij het collectief vervoer, in Amsterdam Aanvullend Openbaar Vervoer (AOV) genoemd. Dit is een uitsluitend voor pashouders toegankelijk vervoerssysteem waarbinnen mensen op afroep zittend worden vervoerd. In het AOV worden aan personen met beperkingen die niet met het openbaar vervoer kunnen reizen alternatieven geboden om zich te kunnen verplaatsen.

Bij individuele vervoersvoorzieningen moet worden gedacht aan bijvoorbeeld scootmobielen, die al dan niet in combinatie met het AOV voor compensatie van de ervaren beperking van de zelfredzaamheid of participatie moet zorgen.

#### Artikel 4.10 Aanvullende criteria voor rolstoelvoorziening

Primair doel van de rolstoel is zittend verplaatsen, omdat lopend verplaatsen, ook met andere voorzieningen als looprek, rollator, wandelstok en krukken langdurig niet of onvoldoende mogelijk is. De rolstoel kan zowel handbewogen als elektrisch aangedreven zijn en worden gebruikt voor verplaatsingen binnen en buiten de woning.

#### Artikel 4.11 Financiële tegemoetkoming meerkosten

Dit artikel heeft betrekking op de afschaffing van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg), op de Aanvullende tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Atcg) en het niet opnemen in de Wmo 2015 van de mogelijkheid om financiële tegemoetkomingen voor voorzieningen toe te kennen. Een voorbeeld van dat laatste is de verhuiskostenvergoeding, waarvan Amsterdam wel vindt dat zij gehandhaafd moet blijven. De Wmo 2015 kent wel de mogelijkheid van een financiële tegemoetkoming in de meerkosten en dat wordt met dit artikel geregeld. De financiële tegemoetkoming voor meerkosten van een verhuizing is ook bestemd voor de inrichting. Het college kan naast de genoemde tegemoetkomingen meer tegemoetkomingen in nadere regels opnemen, en zal daarin tevens aangeven op welke wijze de afstemming met de bijzondere bijstand plaatsvindt.

### Hoofdstuk 5 Bijdragen

De wet schrijft voor dat, voor zover Amsterdam een bijdrage in de kosten wil vragen, dit gereguleerd wordt via de verordening. Bij de omslag naar eigen kracht hoort ook het vergroten van het kostenbewustzijn van de burger en meer financiële verantwoordelijkheid voor diegenen die dat kunnen betalen. Daarom wordt er, net zoals nu ook het geval is in de Wmo en de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) een bijdrage in de kosten gevraagd voor maatwerkvoorzieningen. De bijdrage in de kosten is aangepast aan het nieuwe ondersteuningsaanbod van de Wmo en het aantal voorzieningen waarvoor een bijdrage in de kosten wordt opgelegd is uitgebreid met de woon- en vervoersvoorzieningen. Dat is nodig om de groeiende vraag naar zorg op te vangen en de zorg ook in de toekomst betaalbaar te houden en om de door het Rijk opgelegde bezuiniging op de hulpmiddelen (oplopend tot € 4 miljoen in 2017) op te kunnen vangen. Een bijdrage in de kosten kan de vraag remmen doordat burgers zelf een voorziening aanschaffen in plaats van deze bij de gemeente aan te vragen, kiezen voor een goedkopere oplossing of afzien van een voorziening voor incidenteel gebruik. Voor de bijdrage in de kosten geldt de wettelijke verplichting dat het Centraal Administratie Kantoor (CAK) de hoogte van de bijdrage berekent en het bedrag int.

Voor basisvoorzieningen op wijkniveau kan een bijdrage worden gevraagd voor gebruikskosten. De aanbieders van deze voorzieningen zijn vrij om te bepalen óf er een bijdrage wordt gevraagd, met inachtneming van de genoemde voorwaarden. Voor de algemene voorzieningen ambulante ondersteuning en laag-specialistische dagbesteding wordt om het preventieve karakter van deze voorzieningen te benadrukken geen eigen bijdrage gevraagd.

### Hoofdstuk 6 Toezicht en handhaving

In het belang van de gemeente én in het belang van de cliënten zal de gemeente Amsterdam in de uitvoering de nodige aandacht moeten besteden aan het voorkomen van onterechte verstrekkingen



door middel van goed onderzoek, en het waar mogelijk terugnemen of –vorderen als blijkt dat onverhoopt toch onterecht een voorziening is toegekend. Dit is ook een wettelijke verplichting.

Daarnaast komt het voor dat cliënten zich ernstig misdragen tegen medewerkers van zorgaanbieders, of oneigenlijk gebruik maken van verstrekte voorzieningen zoals vervoersvoorzieningen. Voor die gevallen is voorzien in de mogelijkheid van het nemen van al dan niet tijdelijke maatregelen. Uiteraard dient daarbij de ondersteuningsbehoefte betrokken worden.

## Hoofdstuk 7 Kwaliteit en klachten

### Artikel 7.3 Meldingsregeling calamiteit en geweld

De aanbieder heeft op grond van de wet een meldingsplicht bij de gemeentelijke toezichthouder. Daarnaast zullen de meldingen over incidenten, calamiteiten en geweld ook in het kader van het contractmanagement onderwerp van gesprek zijn.

### Artikel 7.4 Klachtregeling en medezeggenschap

Aanbieders van voorzieningen moeten beschikken over een interne klachtenregeling. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de aanbieder om de cliënt te informeren over het bestaan van de klachten- en dispuutregeling. In de contracten met de aanbieder worden de eisen vastgelegd die van belang zijn om de klachtenregeling goed te kunnen laten functioneren.

Aanbieders van maatwerkvoorzieningen in de vorm van dienstverlening, opvang of beschermd wonen die rechtspersoon moeten beschikken over een regeling ten behoeve van de behartiging van de belangen van de cliënten van de aanbieder. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de aanbieder om de cliënt te informeren over het bestaan van de medezeggenschapsregeling. In de contracten met de aanbieder worden de eisen vastgelegd die van belang zijn om de medezeggenschap goed te kunnen laten functioneren. Deze medezeggenschap dient zoveel mogelijk aan te sluiten bij de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen.

Het college kan besluiten dat een cliëntenraad bij een aanbieder niet hoeft te worden ingesteld. Dit zou het college bijvoorbeeld kunnen beslissen als er sprake is van een zeer kleine organisatie of natuurlijke persoon en een samenwerking met een andere aanbieder op dit punt niet mogelijk is.

## Hoofdstuk 8 Beleidsparticipatie

### Artikel 8.1 Beleidsparticipatie

Dit artikel regelt dat het college de burgers van Amsterdam betreft bij de totstandkoming van het Wmobeleid. Dat past bij de aard van de wet en bij hoe het college en burgers samen invulling geven aan de doelen van de wet. Dit artikel biedt burgers de waarborgen voor een tijdige inspraak op de voornemens van de gemeente inzake het Wmo-beleid en verplicht het college om burgers in staat te stellen de inspraak effectief te kunnen vormgeven. Ook op grond van de Inspraakverordening 2003 geldt overigens de in dit artikel opgenomen verplichting, en die geldt als aanvulling op wat in deze verordening niet geregeld wordt.

## Hoofdstuk 9 Slotbepalingen

### Artikel 9.1 Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de aanvrager afwijken van de bepalingen van deze verordening. Afwijken kan enkel ten gunste, niet ten nadele van de aanvrager. Benadrukt wordt dat slechts in bijzondere gevallen gebruik gemaakt kan worden van de hardheidsclausule. Het college geeft bij toepassing van deze clausule duidelijk aan waarom van de verordening moet worden afgeweken.

### Artikel 9.2 Indexering

Deze bepaling maakt het mogelijk om de bedragen die gebaseerd zijn op deze verordening te indexeren. Of daarvoor bijvoorbeeld de consumentenprijsindex (cpi) van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) wordt genomen, of een andere index, kan per voorziening door het college worden bepaald.

### Artikel 9.3 Inwerkingtreding

Dit artikel spreekt voor zich.

#### Artikel 9.4 Overgangsbepalingen

In de wet is overgangsrecht opgenomen voor cliënten die vanuit de AWBZ onder de verantwoordelijkheid van de gemeente komen te vallen. Om die reden zijn voor deze doelgroep geen overgangsbepalingen opgenomen in deze verordening. De overgangsbepalingen hebben slechts betrekking op de situatie waarin voor inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag voor ondersteuning is ingediend.

In het tweede lid is geregeld dat op een aanvraag die voor 1 januari 2015 is ingediend, maar waarop op 1 januari 2015 nog niet is beslist, de afhandeling geschiedt op basis van deze verordening en dus met toepassing van de Wmo 2015.

In bezwaarprocedures is de regelgeving van toepassing die ten grondslag heeft gelegen aan het besluit waartegen bezwaar is ingediend.

#### Artikel 9.5 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening maatschappelijke ondersteuning Amsterdam 2015 en wordt afgekort als Wmo-verordening 2015.

Aldus besloten door de gemeenteraad voornoemd

in zijn vergadering op 26 november 2014.

De plv. voorzitter

E. Ünver

De raadsgriffier

mr. M. Pe